

កម្មវិធីឃ្លាំមើលសវនាការសាលាក្តីខ្មែរក្រហម

សំណុំរឿង០០២-០១ ■ របាយការណ៍លេខ ៤ ■ សវនាការប្រកាសសាលាដីកាលើបណ្តឹងសាទុក្ខ ■ ថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦

ករណីរបស់ជនជាប់ចោទលោក នួន ជា និង លោក ខៀវ សំផន

Asian International Justice Initiative (AIJI), a project of East-West Center and the WSD Handa Center for Human Rights and International Justice at Stanford University (previously known as the UC Berkeley War Crimes Studies Center)

របាយការណ៍ប្រចាំសប្តាហ៍ លេខ៤

សំណុំរឿង០០២ វគ្គ១ បានមកដល់ទីបញ្ចប់ក្នុងសប្តាហ៍នេះ ដោយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានប្រកាសពីសាលាដីការបស់ខ្លួន^១ លើបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលាក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងកាលពីខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ កន្លងទៅ។^២ ឯកឧត្តមប្រធានអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល គង់ ស្រីម បានអានសេចក្តីសង្ខេបនៃសេចក្តីសម្រេចនេះ ដោយបានគូសបញ្ជាក់ពី “ភាពចម្រូងចម្រាស់បំផុត” នៃទង្វើករណីសរុបរួមគ្នារបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីមានចំនួន ៣៧១ ក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខ ក៏ដូចជា ទង្វើករណីក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាផងដែរ ពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តទម្រង់ពង្រីកបន្ថែមនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម ជាទូទៅហៅថា សហឧក្រិដ្ឋកម្មរួមទម្រង់ទី៣ (JCE III)។ ថ្វីបើអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានបដិសេធនូវសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង រួមមាន ការលើកលែងការចោទប្រកាន់សហជនជាប់ចោទពីការទទួលខុសត្រូវលើឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានកើតឡើងនៅទួលពោធិ៍ជ្រៃ នៅចុងខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ក៏ដោយ ក៏អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលជាចម្បងនៅរក្សាទោសដាក់គុកមួយជីវិតចំពោះជនជាប់ចោទម្នាក់ៗ ដោយលើកឡើងថា ប្រការរកឃើញនេះ ឆ្លុះបញ្ចាំងភាគច្រើនបំផុតជាស្ថានទម្ងន់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មដែលជនជាប់ចោទពីរត្រូវបានចោទប្រកាន់។ របាយការណ៍នេះ

^១ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល “សាលាដីកាលើបណ្តឹងសាទុក្ខលើសំណុំរឿង០០២ វគ្គ១” ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ២០១៦ ឯកសារលេខ F36 ច្រាប់ពីពេលនេះហៅថា សាលាដីកាលើបណ្តឹងសាទុក្ខ។

^២ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង “សាលាក្រមលើសំណុំរឿង០០២ វគ្គ១” (ចុះថ្ងៃទី៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤) ឯកសារលេខ E313 ច្រាប់ពីពេលនេះហៅថា សាលាក្រមបណ្តឹងសាទុក្ខ។

រៀបរាប់ពីព័ត៌មានត្រួសៗមួយចំនួន ស្តីពីសេចក្តីសម្រេចក្នុងសប្តាហ៍នេះ ដោយសង្ខេបពីការរកឃើញសំខាន់ៗ ដែលបានប្រកាសដោយឯកឧត្តមប្រធានអង្គជំនុំជម្រះ នៅថ្ងៃពុធ នេះ។ ការវិភាគលម្អិត និងស៊ីជម្រៅនៃសេចក្តី សម្រេចនេះនឹងត្រូវផ្សព្វផ្សាយ នៅក្រោយពេលដែលអ្នកឃ្លាំមើលសវនាការមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីអាន និងស្វែងរកយល់ពីសាលដីកាដែលមានកម្រាស់ ៥២០ ទំព័រនេះ។

* របាយការណ៍នេះ ត្រូវបានសរសេរដោយ ខេតលីន កាហ្វ្រី (Caitlin McCaffrie) និង ភីនីឡូ វ៉ាន់ ពូល (Penelope Van Tuyl) ដែលជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីឃ្លាំមើលសវនាការសាលាក្តីខ្មែរក្រហម និងការផ្សព្វផ្សាយតាមសហគមន៍របស់អង្គការគម្រោង ផ្ដួចផ្ដើមយុត្តិធម៌អន្តរជាតិប្រចាំអាស៊ី(AIJI)។ AIJI គឺជាគម្រោងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងមជ្ឈមណ្ឌលបស្ចឹម-បូព៌ា (East-West Center) នៅអូលូឡូ (Honolulu) និងមជ្ឈមណ្ឌល ដាប់ប៊ែលយូ.អេស.ឌី ហាន់ដា សម្រាប់សិទ្ធិមនុស្ស និងយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ (WSD Handa Center) ដែលកាលពីមុនត្រូវបានគេស្គាល់ថាជា មជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាអំពីឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម ប៊ែកឃឺ (Berkeley War Crime Study Center)។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៣មក មជ្ឈមណ្ឌលទាំងពីរនេះ បានកំពុងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការគ្នាលើ គម្រោងជាច្រើន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្កើតការផ្ដួចផ្ដើមយុត្តិធម៌ និងកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពនានាក្នុងវិស័យសិទ្ធិមនុស្សប្រចាំ តំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍នេះ។

